

Prohibice po vzoru Švédska? Česko čeká tvrdá diskuze o dostupnosti alkoholu

- editor007 | 10. června 2024

ČESKO: Omezení prodeje, větší zdanění podle obsahu alkoholu, či důraznější kontrola a citelnější tresty za prodej mladistvým, ale i peníze na prevenci. To zaznělo v minulých dnech na několika seminářích za účasti politiků. Národní protidrogový koordinátor Jindřich Vobořil nastínil některé změny vycházející z akčního plánu vlády pro boj se závislostmi, které chce po debatě s odborníky, podnikateli a politiky přenést do legislativního návrhu. Pracovní skupina ho má vládě představit na podzim. A podporu ve změně přístupu k alkoholu už protidrogovému koordinátorovi vyjádřily například poslankyně Klára Kocmanová (Piráti) či Renáta Zajíčková (ODS).

Vobořil o změnách mluvil na semináři Alkohol děti a násilí v Lichtenštejnském paláci v Praze a na semináři O vztahu alkoholu a sexualizovaného násilí ve Sněmovně. Upozorňuje, především na to, že 24 % 11letých má zkušenost s alkoholem u 14letých je to 44 %. Na panelech za účasti odborníků, ale i například poslankyně Zajíčkové, která zaštiťovala seminář ve Strakově akademii také zaznělo, že je ročně kvůli alkoholu hospitalizováno 14 000 lidí a 7 000 kvůli alkoholu ročně zemře. Účastníci tato čísla označili za alarmující.

Podle Vobořila je nutné o problému především mluvit a nebagatelizovat ho a netvářit se, že není. Právě v debatě s odborníky, politiky, ale i například prodejci a výrobci alkoholu, chce rozproudit debatu o změnách v přístupnosti alkoholu. Zdůraznil, že na prvním místě je prevence a informovanost a pomoc závislým, až následně restrikce.

Díle uvedl, že se stále podle terénních šetření a "mystery shoppingů" (fingovaných nákupů), kterých v posledních letech odborníci udělali několik v několika městech, nedaří zamezovat prodeji alkoholu, ale i tabákových výrobků mladistvým. Navrhuje například tvrdší postihy pro prodejce, kteří tomu nezabrání. I například s hrozbou odebrání povolení k prodeji alkoholu. Nebo v případě cigaret, automat, který by kontroloval občanské průkazy. Zároveň uvedl, že si je vědom, že u alkoholu takovéto automaty zavést nelze. „Chci prosadit, abychom se konečně přestali korumpovat v tom, že zde máme zákony, které nedodržujeme. Byť jsme řekli, že je přístup pod 18 nelegální, a teď to musíme nějak dokázat vymáhat, to se nám nedaří. I když police koná, tam nemám pochybnost, tak se to pořád nedaří,“ uvádí Vobořil.

Podle Vobořila by bylo k diskuzi i například, zda se alkohol má prodávat na benzínových stanicích, kam míří převážně řidiči. Další opatření, o kterém je podle Vobořila možné debatovat, je například zda neumožnit samosprávám místně a časově regulovat prodej alkoholu. Za příklad dává například Skotsko, kde k otevření prodejny s alkoholem musí dát souhlas místní úřady.

Mezi další návrhy, které na seminářích zazněly byla například daňová progresse podle obsahu ethanolu v nápojích. „Tady by nízkoalkoholické nápoje měly mít nějakou výhodu. Jednou z variant je prostě se podívat na obsah etanolu v láhvi,“ uvedl Vobořil. V tomto bodě ho podpořila i jedna z asociací, která se účastnila prvních debat pracovní skupiny, a to vinařská asociace. „Zapojení průmyslu do této debaty vidíme jako efektivní a nevyhnutelné. A jsme rádi, že pan Vobořil se k tomu nestaví odmítavě. Již v loňském roce jsme sami představili návrh na zavedení minimální jednotkové ceny alkoholu, která cílí na omezení dostupnosti levného alkoholu a snížení negativních důsledků jeho konzumace,“ uvedl Martin Chlad prezident asociace vinařů ČR.

Na seminářích zazněly i návrhy na omezení doby, kdy se alkohol může prodávat. Vobořil upozornil, že odborně nemá o opatření pochyb, ale zároveň ví, že to velká část voličů nechce. „Napřed musí být opravdu otevřená diskuse, kde se ukáží čísla a lidé se opravdu seznámí s tím, co se děje. Je legitimní si potom říct o těch rizicích, ale teď jsme ve fázi, kdy o nich lidi neví,“ uvedl Vobořil.

Poslankyně Renáta Zajíčková, uvedla pro Echo24, že množství vypitého alkoholu v Česku a postavení země v různých mezinárodních srovnáních je alarmující. „Můžeme začít drobnějšími opatřeními. Například omezit místa, kde se alkohol prodává, omezit dobu, kdy je alkohol možno koupit,“ uvedla Zajíčková.

Podle Zajíčkové je však důležité, aby pro změny měla pochopení společnost. Především je nutné předložit lidem data o škodlivosti alkoholu, o jeho možných dopadech na rozpad rodin, na zdraví, či na výkon v práci. Jinak se nová pravidla, podle Zajíčkové budou obcházet.

„Vybavte si, co se odehrávalo, než se řešilo omezení kouření ve veřejných prostorech, kancelářích a restauracích. Byla kolem toho velká diskuse o omezování svobody a kdesi cosi. A dnes, myslím, že si všichni oddechli a pochvalují si to, že nechodíme domů v zapáchajícím oděvu a vlastně nás to tolik neobtěžuje,“ uvedla Zajíčková. Ta však zároveň uvedla, že se obává, že není reálné změny prosadit ještě toto volební období, když návrh není ještě v připomínkovém řízení. Podle ní je možné prosadit dílčí změny například u reklamy, jejíž zákon se projednává.

Podobně o regulaci alkoholu mluví i Klára Kocmanová (Piráti). „Za Piráty dlouhodobě prosazujeme, aby se ke všem návykovým látkám – tedy i k alkoholu – přistupovalo podle míry jejich škodlivosti. Alkohol vychází z hlediska dopadů jako jeden z nejhorších, ač se o tom stále příliš nemluví a řada politiků problém bagatelizuje,“ uvedla poslankyně Kocmanová. Mezi návrhy, které podporuje, je například zákaz reklamy na prodej alkoholu, lepší prevence či dvojí ověření věku při online prodeji.

[ZDROJ](#)